

**I WOJEWÓDZKI KONKURS Z HISTORII
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA
ŚWIĘTOKRZYSKIEGO**

ETAP II– REJONOWY

**20 stycznia 2020 r.
Godz. 10:00**

Kod pracy ucznia

Suma punktów

Czas pracy: **60 minut**

Liczba punktów możliwych do uzyskania: **57 punktów**

Instrukcja dla ucznia (dotyczy tylko wersji papierowej)

1. W wyznaczonym miejscu arkusza z zadaniami konkursowymi.
2. Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych 13 stronach jest wydrukowanych 15 zadań.
3. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś Komisji Konkursowej.
4. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania, oglądaj ilustracje. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
5. Rozwiązania zadań zapisuj długopisem lub piórem z czarnym lub niebieskim tuszem/atramentem. Nie używaj korektora.
6. Rozwiązania zadań zamkniętych zaznacz w arkuszu z zadaniami konkursowymi (jeśli piszesz test w wersji papierowej). W każdym zadaniu poprawna jest zawsze tylko jedna odpowiedź. Wybierz tę odpowiedź i odpowiadającą jej literę zaznacz w kółku, np.:
7. Jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie przekreśl krzyżykiem, np.: i zaznacz kółkiem inną wybraną odpowiedź, np.:
8. Rozwiązania zadań otwartych zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach w arkuszu z zadaniami konkursowymi. Ewentualne pomyłki przekreślaj.

Powodzenia!

Zadanie 1. (0–4)

Przeczytaj uważnie poniższy tekst źródłowy i zaznacz poprawne odpowiedzi.

[...] za powszechną więc nas wszystkich wolą stanowimy co następuje:

- 1. Obieramy i uznajemy niniejszym aktem naszym Tadeusza Kościuszkę za najwyższego i jedynego Naczelnika i rządę całego zbrojnego powstania naszego.**
- 2. Wspomniany naczelnik siły zbrojnej złoży zaraz Najwyższą Radę Narodową. Powierzamy gorliwości obywatelskiej jego wybór osób do tej rady i przyspieszenie jej organizacji. Naczelnik sam będzie mógł zawsze zasiadać w tej radzie jako jej członek czynny.**

Wiek XVI-XVII w źródłach, oprac S. Sobańska – Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1999, s. 451/

1.1 Do opisywanego w źródle wydarzenia rozpoczynającego Insurekcję Kościuszkowską doszło:

- A 22 lutego 1794 roku na rynku w Krakowie.
- B 24 marca 1794 roku na rynku w Krakowie.
- C 24 lutego 1792 roku na rynku w Warszawie.
- D 22 marca 1792 roku w obozie powstańczym pod Raławicami.

1.2. Zgodnie z zapisem aktu insurekcji Kościuszko otrzymywał władzę nad wojskiem:

- A złożonym wyłącznie z kosynierów uzbrojonych w kosy.
- B złożonym z żołnierzy zawodowych oraz oddziałów kosynierów.
- C złożonym z ochotników wspartych przez armię austriacką i pruską.
- D złożonym wyłącznie z żołnierzy zawodowych pozostających na żołdzie królewskim.

1.3 Dowodzona przez Kościuszkę armia miała:

- A kierować się w stronę Wrocławia, co upamiętnia znajdująca się we Wrocławiu Panorama Raławicka.
- B kierować się na północ w stronę Lublina by tam połączyć się z sojusznicznymi oddziałami litewskimi.
- C odbić Kraków z rąk austriackich.
- D zdobyć Warszawę i wesprzeć kierowaną przez Jana Kilińskiego insurekcję warszawską.

1.4 Kierujący powstaniem Tadeusz Kościuszko dostał się do niewoli rosyjskiej:

- A w wyniku zdrady jednego z oficerów swojego sztabu podczas pobytu w obozie pod Zamościem.
- B w następstwie przegranej bitwy pod Szczekocinami w czerwcu 1794 roku.
- C podczas bitwy pod Maciejowicami 10 października 1794 roku.

D po kapitulacji powstania w grudniu 1794 roku.

Zadanie 2. (0–3)

Przeczytaj dokładnie poniższy tekst źródłowy i odpowiedz na pytania.

Wszelka władza w społeczności ludzkiej początek swój bierze z woli narodu. Aby więc całość państwa, wolność obywatelska i porządek społeczności w równej wadze na zawsze zostawały, trzy władze rząd narodu polskiego składać powinny [...] to jest władza prawodawcza w stanach zgromadzonych, władza najwyższa wykonawcza w królu i straży praw i władza sądownicza w jurysdykcjach.

Wiek XVI-XVII w źródłach, oprac. M Sobańska – Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1999, s. 434

2.1. Autorem oświeceniowej koncepcji trójpodziału władz zapisanej w tekście źródłowym był:

- A Jan Jakub Rousseau
- B Kazimierz Ujazdowski
- C Hugo Kołłątaj
- D Monteskiusz

2.2 Zapis z tekstu źródłowego pochodzi:

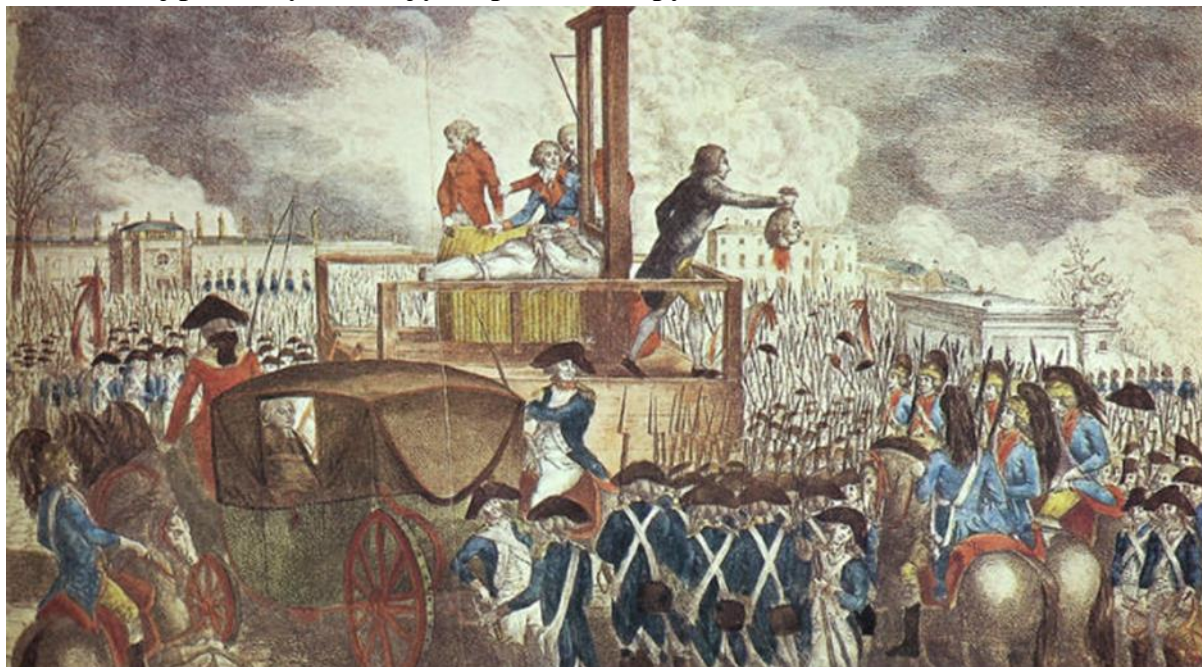
- A z konstytucji Stanów Zjednoczonych Ameryki z 1787 roku
- B z konstytucji 3 maja 1791 roku
- C z prawa o miastach z 1789 roku
- D z praw kardynalnych

2.3. Marszałkiem Sejmu wprowadzającego powyższy zapis o trójpodziale władz był:

- A Kazimierz Pułaski
- B Stanisław Małachowski
- C Zygmunt Feliński
- D Jan Sieniawski

Zadanie 3. (0–2)

Przeanalizuj poniższą ilustrację i odpowiedz na pytania.

3.1 Ilustracja przedstawia egzekucję króla Francji:

- A Ludwika XVI Burbona
- B Ludwika XVIII Burbona
- C Karola X Burbona
- D Henryka IV Burbona

3.2. Do przedstawionego na ilustracji wydarzenia doszło:

- A 27 sierpnia 1794 roku
- B 14 lipca 1789 roku
- C podczas Wielkiego Terroru Jakobińskiego
- D 21 stycznia 1793 roku

Zadanie 4. (0–2)

Zaznacz poprawną kolejność wydarzeń.

4.1. Bitwy napoleońskie

- A Austerlitz, Berezyna, Borodino, Lipsk, Waterloo
- B Austerlitz, Lipsk, Borodino, Berezyna, Waterloo
- C Austerlitz, Borodino, Berezyna, Lipsk, Waterloo
- D Austerlitz, Lipsk, Berezyna, Borodino, Waterloo

4.2. Rewolucje

- A rewolucja francuska, rewolucja amerykańska, rewolucja lipcowa, wiosna ludów
- B rewolucja francuska, rewolucja amerykańska, wiosna ludów, rewolucja lipcowa
- C rewolucja francuska , wiosna ludów, rewolucja amerykańska, rewolucja lipcowa
- D rewolucja amerykańska, rewolucja francuska, rewolucja lipcowa, wiosna ludów

Zadanie 5. (0–6)

Połącz władców i polityków z państwami, które reprezentowali na kongresie wiedeńskim.

- Klemens von Metternich -
- Charles Talleyrand -
- Aleksander I Romanow -
- Robert Stewart Castleright -
- Franciszek I Habsburg -
- Fryderyk Wilhelm III -

ROSJA, WIELKA BRYTANIA, AUSTRIA, PRUSY, FRANCJA

Zadanie 6. (0–7)

Przyporządkuj przedstawionym poniżej biogramom odpowiadające im nazwiska.

6.1 Uczestnik powstania listopadowego, działacz Wielkiej Emigracji. W 1835 roku przybył do Galicji jako emisariusz i przyczynił się do utworzenia tajnego Stowarzyszenia Ludu Polskiego. Stracony w 1839 roku.

.....

6.2. obrońca języka polskiego na Śląsku, publicysta, badacz folkloru, autor podręczników i prac historycznych. Pracował jako nauczyciel w Lubszy koło Lublińca.

.....

6.3. Pastor luterński, wykładowca języka polskiego na uniwersytetach w Gdańsku i w Królewcu. Jego działalność na Mazurach i Kaszubach stała się jedną z oznak łączących polskość z katolicyzmem.

.....

6.4. Arcybiskup gnieźnieński. Nie zgodził się ani na nauczanie religii w języku niemieckim ani na kontrolę państwa niemieckiego nad kształceniem księży katolickich. Za niezłomną postawę papież nadał mu godność kardynalską.

.....

6.5 Polski polityk i działacz niepodległościowy związany z Polską Partią Socjalistyczną. Stał na czele Polskiego Skarbu Wojskowego powołanego przez Józefa Piłsudskiego w 1912 roku.

.....

6.6 Żołnierz i działacz patriotyczny, brał udział w wojnach napoleońskich. W 1819 roku założył Wolnomularstwo Narodowe. Aresztowany w 1822 roku za działalność spiskową, spędził w więzieniu 46 lat.

.....

6.7 Minister Skarbu Królestwa Polskiego. Z jego inicjatywy powstało łódzkie i dąbrowskie zagłębie przemysłowe. Doprowadził do zniesienia ceł na handel z Rosją. Wspierał budowę Kanału Augustowskiego łączącego dorzecza Wisły i Niemna.

.....

Franciszek Ksawery Drucki Lubecki, Walerian Łukasiński, Karol Miarka, Bolesław Limanowski, Krzysztof Mrongowiusz, Bolesław Wysółuch, Mieczysław Ledóchowski, Józef Lompa, Szymon Konarski, Aleksander Świętochowski)

Zadanie 7. (0–3)

Przeczytaj poniższy tekst źródłowy i odpowiedz na pytania.

Jego Cesarska i Królewska Mość Cesarz Austrii i Apostolski Król Węgier oraz Jego Cesarska Mość Cesarz Niemiecki ułożyli się, by z ziem tych utworzyć państwo samodzielne z dziedziczną monarchią i konstytucyjnym ustrojem. Dokładniejsze oznaczenie granic zastrzega się. Nowe Królestwo znajdzie się w łączności z obu sprzymierzonymi mocarstwami.

J. Kłaczko, A. Łaszkiwicz, S. Roszak, Wczoraj i dziś. Podręcznik do historii dla klasy siódmej szkoły podstawowej, Warszawa 2019.

7.1. Poniższy dokument zakładający powstanie Królestwa Polskiego pozostającego w sojuszu z cesarzami Austrii i Niemiec nazywany jest zwyczajowo:

- A proklamacja wilhelmińska
- B złota hramota
- C dekret październikowy 1916
- D akt 5 listopada 1916 roku

7.2. Konsekwencją wydanego dokumentu stało się powołanie Rady Regencyjnej w składzie:

A Aleksander Kakowski, Zdzisław Lubomirski, Jan Kucharzewski

B Aleksander Kakowski, Zdzisław Lubomirski, Józef Ostrowski

C Aleksander Wielopolski, Jan Dąbrowski, Jan Kucharzewski

D Jan Kucharzewski, Aleksander Kakowski, Józef Ostrowski

7.3. Powyższy dokument został wydany w imieniu cesarza przez niemieckie władze okupacyjne, których siedziby znajdowały się w dwóch polskich miastach:

A w Lublinie i w Warszawie

B w Warszawie i w Gdańsku

C w Warszawie i w Poznaniu

D w Warszawie i we Wrocławiu

Zadanie 8. (0–3)

Poniższa ilustracja przedstawia plakat werbunkowy zachęcający do wstępowania w szeregi Błękitnej Armii – jednostki polskiej w powstaniu której duże zasługi miał Komitet Narodowy Polski. Odpowiedz na poniższe pytania.

8.1 Pierwszą siedzibą Komitetu Narodowego Polskiego założonego w sierpniu 1917 roku było miasto:

- A Paryż
- B Londyn
- C Lozanna
- D Zurich

8.2. Założycielem Komitetu Narodowego Polskiego był:

- A Roman Dmowski
- B Józef Mirecki
- C Stefan Okrzeja
- D Michał Czajkowski

8.3. Nazwa Błękitna Armia pochodziła od:

- A koloru sztandaru zadanego formacji przez marszałka Ferdinanda Focha
- B kryptonimu nadanego polskim formacjom na zachodzie przez dowództwo alianckie
- C odznaki noszonej przez oficerów w kształcie błękitnego krzyża
- D koloru mundurów żołnierzy

Zadanie 9. (0–3)

W 1914 roku rząd w Wiedniu wyraził zgodę na mobilizację polskich oddziałów strzeleckich w Galicji. Powstała wówczas Pierwsza Kompania Kadrowa – załączek Wojska Polskiego, która 6 sierpnia 1914 roku wyruszyła do Królestwa Polskiego. Rozpoczął się nowy etap walki Polaków o niepodległość. Odpowiedz na poniższe pytania związane z czynem legionowym.

9.1. Kiedy powstała dowodzona przez Józefa Piłsudskiego I Brygada Legionów.

- A w sierpniu 1914
- B w grudniu 1914
- C w marcu 1916
- D w listopadzie 1916

9.2. Przyczyną rozwiązania I i III Brygady Legionów były wydarzenia.

- A ujawnienia raport wywiadu austro-węgierskiego dotyczące spisku na życie cesarza Franciszka Józefa
B związane z tzw. „kryzysem przysięgowym” z lipca 1917 roku
C wynikające z niepowodzeń niemieckich na froncie zachodnim
D związane z wystąpieniem Włoch z Trójprzymierza w 1915 roku

9.3. Słynną szarżą ułanów II Brygady Legionów z czerwca 1915 roku przeprowadzoną pod Rokitną dowodził:

- A rotmistrz Andrzej Michałowski
B generał Józef Haller
C kapitan Kazimierz „Herwin” Piątek
D rotmistrz Zbigniew Dunin-Wąsowicz

Zadanie 10. (0–3)

Poniższa ilustracja przedstawia wydarzenia z okresu walk narodowowyzwoleńczych. Odpowiedz na poniższe pytania związane z jej treścią.

10.1 Jak nazywał się generał dowodzący obroną reduty przedstawiony na ilustracji.

- A Józef Sowiński
B Ignacy Prądzyński
C Konstanty Ordon
D Antonii Giełgud

10.2 Jak nazywał się ostatni przywódca powstania listopadowego

- A Iwan Dybicz
B Józef Chłopicki

C Maciej Rybicki
D Józef Dwernicki

10.3 Kiedy została stoczona tragiczna w skutkach bitwa pod Ostrolęką?

A w marcu 1831
B 10 lutego 1831
C 10 kwietnia 1831
D 26 maja 1831

10.4 Jak nazywała się ostatnia twierdza, w której bronili się powstańcy listopadowi

A Zamość
B Tczew
C Okopy Świętej Trójcy
D Brześć

Zadanie 11. (0–5)

Połącz powstałe z XIX wieku ideologie z reprezentującymi je postaciami.

ANARCHIZM -
LIBERALIZM EKONOMICZNY
KONSERWATYZM.....
KOMUNIZM.....
SOCJALIZM UTOPIJNY.....

(Michał Bakunin, Edmund Burke, Karol Marks, Robert Owen, Adam Smith)

Zadanie 12. (0–1)

Przedstawiony poniżej obraz autorstwa Claude’a Moneta powstał w 1872 roku. Stał się on manifestem rozpoczynającym nowy nurt w malarstwie. Wskaż poprawną odpowiedź

Obraz Claude’a Moneta przedstawiony poniżej jest dziełem:

- A symbolistycznym
- B ekspresjonistycznym
- C impresjonistycznym
- D dadaistycznym

Zadanie 13. (0–2)

Rozpoznaj postać przedstawioną na ilustracji i odpowiedz na pytania.

13.1 Postać przedstawiona na ilustracji to:

- A Wojciech Bogusławski – polski kompozytor
- B Romuald Traugutt – ostatni dyktator powstania styczniowego
- C Lew Tołstoj – rosyjski pisarz XIX wieku
- D Hipolit Cegielski – polski fabrykant z Poznania

13.2 Pozostać przedstawiona na ilustracji zmarła wskutek:

- A ran odniesionych w walkach
- B choroby płuc
- C wypadku kolejowego
- D egzekucji dokonanej przez Rosjan

Zadanie 14. (0–4)

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź:

14.1 Aleksander Apuchtin

- A pracował przy projektowaniu i budowie linii kolejowej warszawsko-wiedeńskiej
- B był kuratorem warszawskim i gorącym orędownikiem bezwzględnej rusyfikacji będącej represją po powstaniu styczniowym
- C wraz z Dymitrem Mendelejewem prowadził zaawansowane prace nad badaniami pierwiastków chemicznych

14.2 Kazimierz Badeni

- A był światowej sławy śpiewakiem operowym. Zasłynął jako ulubieniec królowej Wiktorii I
- B jeden z generałów armii austriackiej. Walczył w bitwach pod Magentą i Solferino
- C polityk, pełnił w 1895 roku funkcję premiera rządu w Wiedniu

14.3 Róża Luksemburg

- A działaczka ruchu robotniczego, związana z ruchem internacjonalistycznym, była zwolennikiem zniesienia własności prywatnej i odrzucała walkę o niepodległość Polski
- B polska malarka tworząca w duchu symbolizmu związana z Akademią Sztuk Pięknych w Wiedniu
- C polska pisarka, podejmująca w swoich nowelach problematykę pracy organicznej

14.4 Kamil Cavour

- A premier Królestwa Sardynii, orędownik zjednoczenia Włoch
- B marszałek Francji, uczestnik bitwy pod Jeną i Austerlitz
- C Inżynier, jeden z projektantów kanału sueskiego otwartego w 1869 roku

Zadanie 15. (0–8)

Połącz wymienione poniżej odkrycie z odkrywcą.

Szczepionka.....
Promienie X.....
Teoria ewolucji.....
Opona pneumatyczna.....
Silnik spalinowy.....
Sterowiec
Żarówka.....
Telefon

(Ludwik Pasteur, Graham Bell, Wilhelm Röntgen, Karl Benz, Tomasz Edison, John Dunlop, Ferdynand Zeppelin, Karol Darwin)